

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: تفسیر نمونه سوره‌های (مریم، طه، انبیاء، مؤمنون، لقمان)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آفر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

* «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» (انبیاء/۱۰۵)

۱. منظور از ذکر چیست؟ ج ۱۹۴

ا. تمامی کتب آسمانی ب. قرآن ج. تورات د. صحف آدم

* «فَدَرَّهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ» (مؤمنون/۵۴)

۲. مراد از غمره چیست؟ ا ۲۵۸

ا. جهل و نادانی ب. گناهان ج. سلطه جویی د. مادی گرایی

* «وَإِنْ أَدْرَىٰ لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ» (انبیاء/۱۱۱)

۳. با توجه به آیه فوق آزمایشی که مخالفان گرفتار آن می‌شوند کدام است؟ ب ۱۹۶

ا. سختی های دنیا ب. تأخیر در مجازات الهی

ج. خلود در آتش جهنم د. نعمت های مادی

۴. در آیه «وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ» (مؤمنون/۸) مقصود از امانت چیست؟ د ۲۴۲

ا. ولایت اهل بیت ب. حکومت اسلامی

ج. فقط امانت های مردم د. امانت های خدا، پیامبران و مردم

سؤالات تشریحی:

* «قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا» (مریم/۴)

۱. در آیه شریفه، مشبه و مشبه به را بیان فرمایید. ۷۴

حضرت زکریا (علیه السلام) پیری و سفید شدن موی سر را به شعله و روشن شدن آتش و درخشندگی آن و خاکستر سفیدی که به جای می‌گذارد تشبیه کرده است.

* «أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤْذُهُمْ أَرْأُ» (مریم/۸۳)

۲. «أَرْأُ» به چه معناست و در این آیه کنایه از چیست؟ ۱۰۰

«أَرْأُ» به معنای جوشش دیگ و زیر و رو شدن محتوای آن و در اینجا کنایه از آن است که شیاطین چنان بر آنها مسلط می‌شوند که در هر مسیر و به هر شکلی که بخواهند، آنان را به حرکت در می‌آورند.

* لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَىٰ (طه/۶)

۳. «ثَرَى» را ترجمه کرده و وجه تسمیه آن را بنویسید. ۱۰۸

«ثَرَى» به معنای خاک مرطوب است و مراد از آن قشر زیرین خاک خشک روی زمین است و از آنجا که فقط قشر روی زمین بر اثر تابش خورشید و وزش باد می خشکد و طبقه زیرین اغلب مرطوب است، به آن «ثَرَى» گفته می شود.

۴. دو اصل اساسی از آفرینش و هستی که حضرت موسی (علیه السلام) در برابر فرعون به آن اشارت کرد را بیان کنید. ۱۲۱

۱. خداوند به هر موجودی آنچه را نیاز داشته بخشیده است.

۲. مسأله هدایت و رهبری موجودات که بر عهده خداست.

* وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحَدِّثُ هُمْ ذِكْرًا (طه/۱۱۳)

۵. أ. «عَرَبِيًّا» به چه معنایی نظر دارد؟ ب. «صَرَّفْنَا» در آیه شریفه اشاره به چه موضوعی دارد؟ ۱۴۲

أ. عربیاً نظر به فصاحت و بلاغت قرآن و رسا بودن مفاهیم آن دارد.

ب. صرفنا اشاره به بیانات مختلفی است که قرآن از یک واقعیت دارد.

* فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَتَفَادُمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْتَلِي (طه/۱۲۰)

۶. أ. «وَسَّوَسَ» در آیه به چه معناست؟ ب. دو عاملی که شیطان از گرایش آدم به آنها استفاده کرد کدامند؟ ۱۴۵

أ. وسوسه در آیه به معنای خطوط مطالب بد و افکار بی اساس به ذهن گفته شده است (اعم از اینکه از درون خود انسان بجوشد یا کسی از بیرون عامل آن باشد)

ب. دو عامل: گرایش به زندگی جاوید و رسیدن به قدرت بی زوال

* وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (انبیاء/۷)

۷. أ. آیه شریفه بیانگر چه قانون کلی است؟ ب. با توجه به شأن نزول، مورد آیه چه کسانی هستند؟ ۱۵۵

أ. رجوع جاهل به عالم. ب. دانشمندان اهل کتاب.

* أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آِهَةً ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ۗ هَذَا ذِكْرٌ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي (انبیاء/۲۴)

۸. فراز دوم آیه شریفه «هَذَا ذِكْرٌ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرٌ مَنْ قَبْلِي» اشاره به کدام دلیل در نفی شرک دارد؟ ۱۶۱

اجماع و اتفاق پیامبران بر مسأله یگانگی خدا.

* وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ (لقمان/۶)

۹. أ. مراد از «لَهْوَ الْحَدِيثِ» چیست؟ ب. فراز «بِغَيْرِ عِلْمٍ» اشاره به چه مطلبی دارد؟ ۵۶۱

أ. مراد از «لهو الحديث» هر سخن یا آهنگ سرگرم کننده‌ای است که باعث کشاندن انسان به بیهودگی یا گمراهی می شود.

ب. اشاره به این دارد که منحرفان حتی به مذهب باطل خود نیز ایمان ندارند بلکه صرفاً از جهل و تقلیدهای کورکورانه پیروی می کنند.